

EIROPAS PARLAMENTS

2014 - 2019

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2014/2238(INI)

7.5.2015

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par videi nekaitīgas nodarbinātības iniciatīvu — darbvietu izveides potenciāla izmantošana zaļajā ekonomikā
(2014/2238(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Monika Vana*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantu,
 - ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 11. septembra rezolūciju par sieviešu nozīmi zaļajā ekonomikā¹,
- A. tā kā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas (UNEP) vidi saudzējošas nodarbinātības skaidrojums ir ļoti plašs — jebkurš pienācīgs darbs, kas dod ieguldījumu vides kvalitātes saglabāšanā vai atjaunošanā, lauksaimniecībā, rūpniecībā, pakalpojumu un pārvaldības jomā, un tā kā joprojām ir grūti precīzi definēt šo jēdzienu;
- B. tā kā dzimumu līdztiesības aspektam ir jābūt saskaņotam ar SDO pienācīgas kvalitātes nodarbinātības programmu;
- C. tā kā stratēģija "Eiropa 2020" ir ES politikas pamats, kurā ilgtspējīgas izaugsmes mērķis tiek saprasts daudz plašāk, neaprobežojoties vien ar cīņu pret klimata pārmaiņām, bet aptverot plašāku jautājumu loku, lai pārvērstu ES ekonomiku par viedu un zaļu (ekoloģisku); tā kā vidi saudzējošu darbvietu radīšana sievietēm palīdzēs ceļā uz "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu, jo īpaši cīņā pret klimata pārmaiņām un nabadzības un sociālās atstumtības izskaušanā, kā arī centienos panākt 75 % nodarbinātību;
- D. tā kā stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšana un vadlīniju un politikas virzienu pārejai uz zaļo ekonomiku īstenošana ietekmē darba tirgu, bet sieviešu nozīme vidi saudzējošā nodarbinātībā ir nepietiekami novērtēta un lielākoties ignorēta, un dzimumu līdztiesības aspekta neintegrēšana vides politikas virzienos mazina dzimumu līdztiesību;
- E. tā kā sievietēm ir līdztiesīgi jāsaņem tie ieguvumi, ko nodrošina vidi saudzējošo darbvietu izveide, un zaļajā ekonomikā "stikla griesti" ir jālikvidē, un tā kā, radot jaunas darbvietas, tostarp vidi saudzējošas darbvietas, ir jānodrošina vienlīdzīgas iespējas;
- F. tā kā sievietes un meitenes nav pietiekami pārstāvētas eksakto zinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas jomā, kā arī visu līmeņu izglītībā uzņēmējdarbības jomā — un tas viss būtu nepieciešams, lai gūtu panākumus vidi saudzējošu prasmju un darbvietu jomā; tā kā izglītība ir jāizprot kā investīcija personas attīstībā, jo īpaši sieviešu gadījumā, jebkurā dzīves posmā; tā kā sieviešu līdzdalībai eksakto zinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas jomā bieži vien šķēršļus liek dzimumu stereotipi un tajos sakņota attieksmes kultūra;

¹ OV C 353 E, 3.12.2013., 38. lpp.

- G. tā kā vidi saudzējošas darbvietas ir dinamisks jēdziens, kas attīstās atbilstoši videi draudzīgākai tehnoloģiju attīstībai un ieguldījumiem, tostarp izmantojot Komisijas ieguldījumu plānu un Eiropas struktūrfondus un investīciju fondus, un ieguvēji no šīm investīcijām nedrīkst būt vienīgi augsti kvalificēti darbinieki;
- H. tā kā krīzes un taupības politikas ietekme uz sievietēm ir nesamērīgi liela un vidi saudzējošas darbvietas ir izrādījušās noturīgākas pret krīzi nekā citas darbvietas;
- I. tā kā vidi saudzējošu darbvietau izveide ir nepieciešama, bet ar to vien nepietiek, un ir vajadzīga pāreja uz zaļu un ilgtspējīgu ekonomiku, piemēram, labāk pārvaldot dabas resursus, izmantojot videi draudzīgus ekonomikas instrumentus, nodrošinot atbalstu inovācijām un labākiem politikas virzieniem lauksaimniecības, ūdens un atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī veicinot ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu;
- J. tā kā pilsoniskajai sabiedrībai ir izšķiroša nozīme pārejā uz zaļo ekonomiku, kā arī cīņā par dzimumu līdztiesību;
- K. tā kā lielāka uzmanība ir jāvelta vidi saudzējošai nodarbinātībai laukos, nodrošinot atbalstu lauksaimniecēm un ģimenes lauku saimniecībām, lai, pateicoties zaļajai izaugsmei, to ienākumi būtu stabili un dotu iespēju sievietēm palikt laukos, kā pārtikas ražotājām un vides sargātājām;
1. uzskata, ka ES ir jāņem par pamatu SDO un *UNEP* videi saudzējošo darbvietau definīcija, jo ar šīm darbvietām ir jārod risinājumi tādos jautājumos, kā energoefektivitāte un emisiju samazināšana, vienlaikus risinot nodarbinātības tradicionālās problēmas, jo jāņem vērā, ka sievietes bieži ir zemāk atalgotas vienādu prasmju un pienākumu gadījumā, un strādā nelabvēlīgos darba apstākļos; tomēr šie risinājumi būtu jārod ne tikai lauksaimniecības, rūpniecības, pakalpojumu un pārvaldes jomā, bet visās nodarbinātības jomās;
 2. atzīst, ka steidzami nepieciešams starptautisks nolīgums par zaļās ekonomikas vienotu definīciju, kas balstītos uz sociālā un ekoloģiskā ilgtspējīguma pīlāriem; uzsver pilsoniskās sabiedrības, jo īpaši sabiedrisko kustību, vides organizāciju un sieviešu tiesību organizāciju nozīmīgo lomu zaļās ekonomikas mērķu un uzdevumu noteikšanā;
 3. aicina Komisiju nodrošināt, ka dati tiek vākti par visām zaļās ekonomikas nozarēm, tostarp tām, kas patlaban atstātas novārtā, piemēram, sabiedriskais transports un mazumtirdzniecība; prasa, lai Komisija, nodrošinot atbalstu valsts statistikas birojiem un valsts nodarbinātības dienestiem (VND), kā arī veicinot kvantitatīvās modelēšanas instrumentu izmantošanu, integrētu dzimumu līdztiesības aspektu datu vākšanā visās vidi saudzējošās nodarbinātības jomās;
 4. prasa, lai Komisija integrētu dzimumu līdztiesības aspektu, izstrādājot jaunu datu vākšanu, iedalīšanu un analīzi, piemēram, attiecībā uz darbu, kas tiek veikts ar jauno ekonometrisko instrumentu FIDELIO, vai sadarbojoties ar ieinteresētajām personām, piemēram, Starptautisko Darbaspēka statistiķu konferenci;
 5. prasa Komisijai integrēt dzimumu līdztiesības aspektu, sadarbojoties ar VND un ES prasmju panorāmu, lai konstatētu un novērstu zaļo prasmju nepietiekamību darba tirgos; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš zaļo prasmju nepietiekamības konstatēšanai un

novēšanai attiecībā uz dzimumiem;

6. mudina Komisiju un dalībvalstis sākt jauna sociālā un klimatam draudzīgā izaugsmes rādītāja piemērošanu, kurā ietverti labklājības neekonomiskie aspekti un kurš galvenokārt uzsver ar ilgtspējīgu attīstību saistītus aspektus, piemēram, dzimumu līdztiesību, nabadzības mazināšanu un mazāku siltumnīcefekta gāzu emisiju;
7. prasa Komisijai sākt izpēti par dzimumu līdztiesības jautājumiem saistībā ar vidi saudzējošo nodarbinātību un ekonomikas ietekmes uz ekoloģiju transformāciju, kā arī par sieviešu ieguldījumu zaļo inovāciju, pakalpojumu un produktu izstrādē;
8. aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās, kā arī vietējās varas iestādes sistemātiski visos līmeņos integrēt dzimumu līdztiesības aspektu vidi saudzējošo darbvietu politikas definēšanā, īstenošanā un uzraudzībā visos līmeņos, lai nodrošinātu, ka tiek garantētas vienlīdzīgas iespējas, ņemot vērā problēmas, kas saistītas ar vidi saudzējošo darbvietu radīšanu laukos; mudina dalībvalstis un reģionālās, kā arī vietējās varas iestādes darīt vairāk, lai nodrošinātu sieviešu pilnvērtīgu līdzdalību vidi saudzējošo darbvietu stratēģijas izstrādē, ar to saistīto lēmumu pieņemšanā un šīs stratēģijas īstenošanā, tostarp saistībā ar zaļajām prasmēm;
9. aicina Komisiju veicināt dzimumu līdztiesību kā vienu no svarīgākajiem jautājumiem, izstrādājot un risinot sarunas par ES struktūrfondu (ESF, ERAF, KLP) turpmāko regulējumu un programmām, jo īpaši tādu pasākumu ietvaros, kas saistīti ar pāreju uz zaļo ekonomiku;
10. prasa Komisijai sākt publiskas debates par izglītību ilgtspējīgas attīstības jomā un veicināt šīs koncepcijas nostiprināšanos, īpašu uzmanību pievēršot meiteņu un sieviešu izglītībai; aicina dalībvalstis un Komisiju atbalstīt politikas virzienus, kas veicinātu sieviešu lielāku līdzdalību izglītībā eksakto zinātņu, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas un uzņēmējdarbības jomā, un sasaistīt vidi saudzējošās nodarbinātības programmu ar pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, izmantojot izglītību; prasa noteikt skaidrus mērķus un uzraudzību attiecībā uz sieviešu iesaistīšanu vidi saudzējošā nodarbinātībā, izmantojot mācekļības programmas; prasa ieviest pasākumus, kas veicinātu sieviešu līdzdalību arodizglītībā un apmācībā, kā arī mūžizglītības iespējās zaļajās nozarēs;
11. uzsver, ka jāveicina: sieviešu uzņēmējdarbība zaļajā ekonomikā; uz sadarbību vairāk orientēti uzņēmējdarbības modeļi, piemēram, kooperatīvi un sociālie uzņēmumi, kā arī sieviešu lauku saimniecības un ģimenes lauku saimniecības; mikrofinansējuma pieejamība sievietēm; vidi saudzējošo darbvietu izveide sabiedrisko pakalpojumu jomā; un izmēģinājuma projekti par kvalitātes kritērijiem attiecībā uz dzimumu līdztiesību publiskā iepirkuma jomā;
12. aicina Komisiju, dalībvalstis un reģionālās, kā arī vietējās varas iestādes attiecībā uz sievietēm piemērot aktīva darba tirgus politiku vidi saudzējošās nodarbinātības jomā;
13. aicina dalībvalstis un Komisiju ciešā sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību censties ieviest pilnībā vidi saudzējošās nodarbinātības politikas virzienus;
14. aicina dalībvalstis un Komisiju ieviest dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas

mehānismus vides politikas virzienos starptautiskā, valsts un reģionālā līmenī;

15. aicina Komisiju veicināt ekoloģisko, ekonomisko, dzimumu līdztiesības un darba tirgus politikas virzienu kombinēšanu, lai ceļā uz zaļo ekonomiku veicinātu jaunajam pieprasījumam tirgū atbilstošas jaunas prasmes;
16. aicina dalībvalstis un Komisiju nodrošināt, ka tiek radītas kvalitatīvas vidi saudzējošās darbvietas ar augstu sociālās aizsardzības līmeni sievietēm; prasa, lai dalībvalstis un Komisija veicinātu sieviešu iesaistīšanos arodbiedrībās, arī zaļajās nozarēs, kā arī veicināt to, lai sieviešu viedoklis tiktu pilnībā ņemts vērā arodbiedrībās un sociālajā dialogā;
17. aicina Komisiju pieņemt dzimumu līdztiesības stratēģiju "Eiropa 2015–2020", kurā ņemti vērā stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi attiecībā uz nodarbinātības rādītājiem viedai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	6.5.2015
Galīgais balsojums	+: 31 -: 0 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtē, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Stefan Eck, Constance Le Grip, Georg Mayer, Sirpa Pietikäinen, Monika Vana, Julie Ward
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi